

[Ellinger.]

Udover det, Gesandter erfarer gennem officielle Forbindelser — og at den rent skabelige Form kan være af Betydning, skal jeg være den allersidste til at bestride —, er der naturligvis ogsaa andre Kilder i Udlandet, at hvilke der kan øses Kendskab til Forholdene. Hvor dybt vore Repræsentanter i Udlandet kan naa i saa Henseende, beror naturligvis meget paa rent individuelle Egenskaber hos de paagældende. Men ogsaa andre, der færdes ude i Europa i Ny og Næ, eller maaske her i Landet taler med Udlændinge, og som har Interesse for at studere Forholdene og Mentaliteten hos andre Nationer, kan selvfølgelig indhøste megen Belæring, vel ogsaa en saadan, som ikke naar op til Gesandterne, men derfor ingenlunde er mindre betydningsfuld. Naturligvis maa man altid agte paa at have sin Kritik i Beredskab. Den sidste Samtale, jeg i Udlandet har haft om slige Temaer, er med et Menneske, der er mig taknemmelig for Hjælp i svundne Dage; han er nu efter Krigen ikke alene blevet Kommunist, men har endog, jeg kan sige paa autoritativt Sted, gennemgaaet et Agitationskursus og virker som kommunistisk Agitator i det skjulte — man kan gerne sige som Førræder mod sit Fædreland. Han vilde nu, da jeg var i hans Nærhed, i Anledning af svundne Tider trykke min Haand, før han rimeligvis snart igen kom i Fængsel. Hvad han meddelte mig — og han var meget aabenhjertig — stemmer med, hvad der er oplyst fra anden Side, men herom kan jeg ikke udtale mig nærmere i en større Forsamling.

Jeg tror imidlertid ikke, den højtærede Udenrigsminister vil modsige mig, naar jeg til hans Udtalelse om Muligheden for en større Krig i Europa føjer, at de politiske og økonomiske Forhold, som er til Stede i Landene, er saadanne, at der — og ikke mindst fra de rent demokratiske Lande — truer en større Revolutions- og Krigsfare nu end nogen Sinde før; ja, jeg viger ikke tilbage for at sige, at endog de ældste Medlemmer af dette Ting sandsynligvis, desværre, vil komme til at erkende Rigtigheden heraf. I Maj 1914 smilede man ved Tanken om en Stormagtskrig, men Smilet stivnede allerede i August.

For mig staar det derfor saaledes, at intet Tidspunkt kunde være slettere valgt til Svækkelse af vore Forsvarsmidler end det nuværende, og at det er paa høje Tid, vi ved at bygge dem op sørger for at kunne værgе vor Rede.

Den Vind, som kan blæse Uvejrskyerne bort, kan ingen angive. Men jeg

kan ikke tilbageholde, naar jeg nævner de økonomiske Forhold, at det gaar ikke i Længden, at der i et stort Land med en voksende Befolkning, som er indespærret inden for dette Lands Grænser — Udvan- dring, selv i mindre Stil, er jo nu om Dage ikke mulig — er 4—5 Millioner arbejdsløse. En Afspænding paa dette vigtige Punkt vilde formentlig kunne opnaas, hvis de tidligere allierede Magter kom til den Overbevisning, at det vilde stemme med deres egne Interesser paa længere Sigt, om de gav Tyskland i alt Fald nogle af dets tidligere Kolonier tilbage.

En selvstændig Stat er selvfølgelig suveræn, den afgør selv, hvad den vil gøre, ogsaa paa det Omraade, vi her beskæftiger os med; men det er andre, som bagefter afgør, hvad den burde have gjort.

Den højtærede Udenrigsminister føjer til sin Erkendelse af, at en Krig ikke er umulig, den Betragtning, at det vil tjene Danmark bedst, at alle paa Forhaand ved, at vi hverken har Evne eller Villie til at blande os i de stores Stridigheder. Det er tomme Talemaader! Der er ingen, der tænker paa, at vi skulde blande os i disse Stridigheder. Men det, der er Faren, er, at de store vil blande os ind i deres Stridigheder, og lægger vi os forsvarsløst hen, vil selvfølgelig en krigsførende Magt, hvis det fremmer hans Interesser, lægge Beslag paa os. Han maatte rent ud sagt være gal, om han ikke gjorde det; et Land med den Beliggenhed og de økonomiske Hjælpemidler, som vi besidder, vil være en afgjort Vinding for ham, hvorforsaa ikke tage os, naar det Vagtmandskab, vi har, ikke har mere Værdi, end at det kan afgive Paraden ved hans Indmarch! Vor Mangel paa Villie til Selvhævdelse fører da til, at en saadan Magts Krigsmidler forøges til Skade for hans Modstandere. Og dette skal kaldes Neutralitet!

Den højtærede Udenrigsminister har i Folketinget sagt, at de allierede, der ikke var uden Forstaaelse af de politiske og militære Forhold i Europa, gjorde ved Fredstraktaterne hele Mellemeuropa undtagen Czekoslovakiet til et tomt Rum — som man nu tilsigter at forøge med Danmark. Ubegribeligt, hvad der kan siges! Tomt Rum! Skulde Ministeren ikke kunne se, at den til 100 000 Mand nedrustede tyske Hær er lige saa mange udmærket uddannede og udrustede Befalingsmænd, Officerer og Underofficerer?

Det vilde være herligt, om Verden var saaledes, at man ved at erklære, at man overhovedet ikke vilde røre paa sig,